

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 2385/21
14.5.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Јелене Стевановић, председника већа, Иване Марковић Радојевић и Радмиле Радић, чланова већа, у парници тужиле АА (...) из ..., ул. ... бр. ..., чији је пуномоћник Слађана Марјановић, адвокат из Београда, ул. Камчатска бр. 18/12, против туженог Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање Београд, ул. др Александра Костића бр. 9, ради накнаде штете, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 16196/17 од 11.2.2019. године, у седници већа одржаној дана 14.5.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 16196/17 од 11.2.2019. године у ставовима првом, другом, и четвртном изреке.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, одбијен је приговор апсолутне ненадлежности суда за одлучивање у овој правној ствари. Ставом другим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиле, те је обавезан тужени да тужиљи за период почев од октобра 2014. године закључно са септембром 2017. године, исплати појединачно означене износе са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног износа до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле у делу у којем је тражила да се тужени обавезе да јој исплати за септембар месец 2014. године износ од 27.362,31 динар са законском затезном каматом од 25.10.2014. године до исплате. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 154.955,00 динара са законском затезном каматом од извршности одлуке до исплате.

Против наведене пресуде, тужени је благовремено изјавио жалбу из свих разлога прописаних одредбом члана 373 став 1 Закона о парничном поступку, побијајући је у ставовима првом, другом и четвртном изреке.

Трошкове другостепеног поступка није тражио.

Испитујући правилност побијане пресуде у границама законских овлашћења из чл. 386 Закона о парничном поступку - ЗПП-а („Службени гласник РС“ број 72/11, 49/13, 74/13 и 55/14, 87/2018 и 18/2020) Апелациони суд у Београду је оценио да жалба туженог није основана.

У спроведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП-а, на које другостепени суд пази по службеној дужности. Неосновано тужени у жалби указује да је у првостепеном поступку учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП-а. Побијана пресуда нема недостатака због којих се не би могла испитати јер, супротно наводима жалбе, изрека пресуда није противречна сама себи ни датим разлозима који су такође јасни и непротивречни.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиљи је решењем туженог признато право на породичну пензију (у образложењу ожалбене пресуде је очигледном омашком наведено да је тужиљи признато право на превремену старосну пензију, што није од утицаја на правилност исте јер се може исправити у свако доба) и пензија јој је исплаћивана све до марта 1999. године. На Косову је тужиљи вршена исплата пензије у износима мањим од припадајућих по решењу туженог. Тужиљи је у периоду од септембра 2014. године до краја септембра 2017. године мање исплаћена пензија умањено за износ примљених накнада на Косову у појединачним износима наведеним у изреци ожалбене пресуде. Наме, решењем туженог, филијала у Косовској Митровици лични бр. бр. 70115573-14 од 28.05.1997. године тужиљи је одређено право на старосну пензију од 01.02.1997. године, која износи 1.143,00 динара. Овако одређена пензија усклађена са свим припадајућим повећањима закључно са фебруаром месецом 1997. године са повећањем од 12,5% износи 1.633,00 нових динара и служи за даље усклађивање. Утврђен је укупни пензијски стаж од 32 године 10 месеци и 11 дана. Констатовано је да ће се исплата пензије по овом основу вршити почев од 01.02.1997. године. Према потврди Департамента пензијске администрације Косова бр. 2380 од 14.07.2017. године, тужиља је стекла право на пензију од 22.05.2008. године у месечном износу од 28 евра, од 01.01.2003. године 35 евра, од 01.01.2004. године 40 евра, од 01.01.2008. године 75 евра, од 01.01.2009. године 80 евра, од 01.01.2012. године 101 евра, од 01.01.2013. године 112 евра, од 01.01.2014. године 140 евра, од 01.01.2016. године 158 евра, сходно одредбама Правилника о пензијама на Косову. У налазу и мишљењу судског вештака Божићара Ждраљевића од 16.10.2017. године и допунског налаза и мишљења од 14.01.2018. године, вештак је обрачунао износе пензије које је тужени требало да исплаћује тужиљи, које износе је умањио за износе извршених исплата на Косову, као у изреци ожалбене пресуде и утврдио датуме доспелости потраживања тужиље.

Код овако утврђеног чињеничног стања правилно је првостепени суд закључио да је ускраћивањем пензије у периоду за који је тужбени захтев усвојен, без оправданог разлога и противно одредбама Закона о пензијском и инвалидском осигурању, тужени у смислу чл. 172 Закона о облигационим односима одговоран тужиљи за штету коју је на тај начин претрпела у висини неисплаћених месечних износа пензија, у погледу којих је првостепени суд, за период од почев од октобра 2014. године закључно са септембром 2017. године, правилно одлучио.

Како је тужила тужбу поднела 31.10.2017. године, правилном применом одредбе чл. 376 Закона о облигационим односима, првостепени суд је због застарелости потраживања, одбио део тужбеног захтева за исплату накнаде штете за септембар 2014. године, одлучивши као у ставу трећем изреке, у ком делу побијана пресуда није ожалбена.

Неосновано тужени жалбом побија одлуку из става првог ожалбене пресуде. Ово стога што се тужбом тражи накнада штете као последица неправилног и незаконитог рада туженог због чега се ради о имовинскоправном односу странака за решавање о ком је, сходно члану 1 ЗПП-а, надлежан суд опште надлежности.

Правилност побијане пресуде није доведена у сумњу ни жалбеним наводима туженог којим се оспорава закључак о одговорности туженог и праву тужиле на накнаду штете у досуђеном обиму и за досуђени период. Право на пензију, као стечено право које представља део имовине тужиле се остварује и губи, односно престаје само под законом прописаним условима, а на постојање околности које доводе до губитка тј. престанка овог права није указано у поступку који је претходио доношењу побијане пресуде. Утолико су неосновани наводи жалбе туженог којим се тужиле оспорава право на накнаду штете. Право на пензију, коју је тужени до марта 1999. године исплаћивао тужиле, представља стечено право тужиле које јој је утврђено правноснажним решењем Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање о признавању права на пензију по одредбама Закона о пензијском и инвалидском осигурању важећем у време доношења решења. Стечено право, у конкретном случају право тужиле на пензију, представља њену имовину, чије је мирно уживање гарантовано чланом 1. Протокола 1. уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода (пресуда Европског суда за људска права у случају Грудиф против Србије бр.31925/08 од 17.04.2012. године).

Нису основани ни жалбени наводи којима се указује да тужиле не припада право на накнаду штете због примања на Косову и Метохији. Наиме, из стања у списима произлази да је тужила прихватила трећу варијанту мишљења вештака у којој је вештак обрачунао висину доспелих, а неисплаћених примања тужиле, умањену за примања тужиле на Косову и Метохији и у складу са том варијантом смањила првобитно постављени тужбени захтев поднеском од 07.03.2018.године, који је првостепени суд усвојио сем у делу који се односи на потраживање за месец септембар 2014.године, те је правилном применом члана 192 ЗОО-а такав тужбени захтев у целисти усвојен осим за месец септембар 2014.године у коме је потраживање застарело.

На правилност побијане пресуде нису од утицаја ни жалбени наводи којим се оспорава оцена приговора застарелости у туженог потраживања. Чињеница је да право на пензију не застарева, али у овој парници тужила не тражи остваривање самог права на пензију, већ коришћење тог права исплатом пензија, а такво новчано потраживање застарева у роковима прописаним чланом 376 ЗОО-а, при чему је сазнање за штету као услов из цитиране одредбе тужила стицала приликом неисплате сваког од месечних износа пензије, те накнада претрпљене штете застарева сукцесивно, па субјективни рок застарелости тражене накнаде тече од доспелости сваког месечног obroка пензије.

С обзиром на основ обавезе туженог, који је обавезан да досуђене износе тужиљи исплати на име накнаде штете, тужиљи припада право на исплату камате почев од дана настанка штете (члан 186 ЗОО), па је неоснован жалбени навод туженог да је код одлуке о камати првостепени суд требало да примени члан 279 ЗОО-а.

Имајући у виду наведено, побијана пресуда је потврђена како у погледу одлука о главној ствари, из ставова првог и другог изреке, тако и одлуке о трошковима парничног поступка, из става четвртог изреке, донете правилном применом чланова 150, 153, 154. и 163. Закона о парничном поступку, Адвокатске тарифе важеће у време доношења одлуке о трошковима и Таксене тарифе, важеће на дан настанка таксене обавезе.

Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе, али их посебно не образлаже, јер су без утицаја на могућност другачијег пресуђења.

Са свега изложеног, на основу одредбе чл. 390 и 401 тачка 2 ЗПП-а одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Јелена Стевановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић